

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ε Ι Σ

Οκτώβριος 1997

Από την επεξεργασία των διαθέσιμων στο Γ.Λ.Κ. στοιχείων των 116 Ειδικών Λογαριασμών, τα οποία αφορούν τον σκοπό σύστασής τους, τους πόρους, τις δαπάνες και τα αδιάθετα υπόλοιπά τους προκύπτουν οι εξής προτάσεις αντιμετώπισης :

Πρόταση 1 : Αδρανείς Ειδικοί Λογαριασμοί

Υπάρχουν Λογαριασμοί οι οποίοι δεν παρουσιάζουν κίνηση για αρκετό χρονικό διάστημα, γιατί δεν υφίστανται πλέον οι λόγοι για τους οποίους συστάθηκαν. Οι λογαριασμοί αυτοί πρέπει να κλείσουν. Τα αδιάθετα υπόλοιπά τους θα αποτελέσουν έσοδα του Δημοσίου και θα περιέλθουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Το κλείσιμο των λογαριασμών αυτών μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, χωρίς ιδιαίτερη νομοθετική ρύθμιση.

Πρόταση 2: Ειδικοί Λογαριασμοί προς μεταφορά στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Υπάρχουν λογαριασμοί που πρέπει να κλείσουν και ο Κρατικός Προϋπολογισμός να αναλάβει την κάλυψη των δαπανών τους. Οι υφιστάμενοι πόροι τους θα περιέλθουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό ως έσοδα και κατά ένα μέρος θα αντισταθμίσουν την ανάληψη δαπανών.

Τα κριτήρια επιλογής τους είναι τα εξής :

- α) Το είδος της δαπάνης που χρηματοδοτείται από τον Ε.Λ. είναι ομοειδές με άλλες κατηγορίες δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού. Κατά συνέπεια δεν υφίσταται πλέον ανάγκη ύπαρξης Ε.Λ., παρά το γεγονός ότι κατά τη σύστασή του η κάλυψη των δαπανών του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό παρουσίαζε κάποιες δυσχέρειες.
- β) Τα επιδόματα τα οποία χρηματοδοτούσαν ορισμένοι Ε.Λ. ενσωματώθηκαν πλήρως στο ισχύον Νέο Μισθολόγιο και καταβάλλονται πλέον από το Υπουργείο Οικονομικών.
- γ) Οι πόροι του Ε.Λ. προέρχονται κατά το μεγαλύτερο μέρος από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και κατά συνέπεια δημιουργείται το παράδοξο φαινόμενο κρατικής χρηματοδότησης διαφόρων δραστηριοτήτων χωρίς να τηρούνται οι στοιχειώδεις προϋποθέσεις ελέγχου του Δημοσίου Λογιστικού.

Το κλείσιμο των λογαριασμών αυτών γίνεται μόνο με νομοθετική ρύθμιση.

Πρόταση 3: Ειδικοί Λογαριασμοί με υψηλό αδιάθετο υπόλοιπο

Υπάρχει ένας περιορισμένος αριθμός Λογαριασμών των οποίων οι πόροι υπερτερούν κατά πολύ των δαπανών τους και το αδιάθετο υπόλοιπό τους παραμένει αχρησιμοποίητο για αρκετό χρονικό διάστημα. Αυτοί πρέπει να διατηρηθούν, σύμφωνα με τα κριτήρια της Πρότασης 5, αλλά να τροποποιηθούν οι ισχύουσες γι' αυτούς διατάξεις κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι πλεονάζοντες πόροι να περιέλθουν σαν έσοδο του Δημοσίου στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι λόγοι που επιβάλλουν τη ρύθμιση αυτή είναι οι ακόλουθοι:

- α) Περιστολή δαπανών, γιατί με τον περιορισμό των πόρων τους θα περιοριστούν στην πραγματοποίηση των πράγματι αναγκαίων δαπανών και
- β) Αύξηση των εσόδων του δημοσίου.

Η πρόταση αυτή χρειάζεται νομοθετική ρύθμιση.

Πρόταση 4: Ειδικοί Λογαριασμοί Ανταποδοτικών Τελών

Οι Ε.Λ. ανταποδοτικών τελών προτείνεται να αντιμετωπιστούν με τα εξής κριτήρια :

- α) Αποσύνδεση της πλήρους ανταποδοτικότητας.
Τα έσοδα του Ε.Λ. από τα επιβαλλόμενα τέλη θα αποτελούν κανονικά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού.
Οι απαιτούμενες δαπάνες θα καθορίζονται στο Π.Δ.Ε. με βάση τις απαιτήσεις των προγραμματισθέντων έργων.
- β) Συντονισμός της χρηματοδότησης των έργων με την διάθεση πόρων παρεμφερών προγραμμάτων, έτσι ώστε να αποφεύγεται η επικάλυψη και να μεγιστοποιείται το όφελος από τα εκτελούμενα έργα.

Πρόταση 5 : Ειδικοί Λογαριασμοί προς διατήρηση, με τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου

Ένας σημαντικός αριθμός Λογαριασμών πρέπει να διατηρηθεί γιατί εξυπηρετούν ειδικούς σκοπούς, οι οποίοι δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν διαφορετικά στην παρούσα φάση. Στην περίπτωση αυτή όμως πρέπει να τροποποιηθεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια και ο έλεγχος στην πραγματοποίηση των δαπανών.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία μπορεί να κριθεί αναγκαία η διατήρηση Ε.Λ. είναι τα εξής :

- α) Χρηματοδότηση έργων του ΚΠΣ, η οποία δεν θα μπορούσε να γίνει με την απαιτούμενη ταχύτητα, ευελιξία και αποτελεσματικότητα μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού.
- β) Λογαριασμοί αλληλοβοήθειας προσωπικού, οι πόροι των οποίων προέρχονται από συνεισφορές Δημοσίων Υπαλλήλων, οι οποίοι λαμβάνουν όμως τις αποδοχές τους κανονικά μέσω του τακτικού Προϋπολογισμού και μετά καταθέτουν ένα μέρος ως συνεισφορά.
- γ) Λογαριασμοί χρηματοδότησης επιδομάτων που σήμερα υπερβαίνουν το Κίνητρο Απόδοσης του Νέου Μισθολογίου.

Οι προσαρμογές και τροποποιήσεις των Ε.Λ. που θα κριθούν με βάση τα ως άνω κριτήρια είναι οι ακόλουθες :

- α) Οι Ε.Λ. διαχείρισης πόρων του Κ.Π.Σ. πρέπει να αποκτήσουν νομική προσωπικότητα (ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ), προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια, χρηστή διαχείριση και έλεγχος πεπραγμένων.
Η ίδια ρύθμιση θα πρέπει να γίνει και για τους Ε.Λ. Έρευνας των ΑΕΙ, ΤΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων.
- β) Οι Ε.Λ. αλληλοβοήθειας πρέπει να αποκτήσουν την ίδια νομική μορφή και να λειτουργούν με παρόμοιους κανόνες, όπως και τα Ταμεία Αρωγής.
- γ) Οι Ε.Λ. χρηματοδότησης επιδομάτων να λειτουργούν με κανόνες Ταμείου με πλήρη διαφάνεια, απολογισμό και έλεγχο από τα αρμόδια όργανα της πολιτείας.

Η εξειδίκευση των απαιτούμενων ρυθμίσεων πρέπει να γίνει με τη συνεργασία του Υπουργείου Οικονομικών με τα συναρμόδια Υπουργεία.

Πρόταση 6 : Ειδικό Λογαριασμό Χρηματοδότησης Ο.Τ.Α.

Οι Ειδικό Λογαριασμοί που χρηματοδοτούν δραστηριότητες και έργα των Ο.Τ.Α. θα αντιμετωπισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση Νομοσχεδίου «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας).

Συγκεκριμένα, στο Νομοσχέδιο προβλέπονται τα εξής:

- α) Για τη δημιουργία των υποδομών και την υποστήριξη της οργάνωσης και λειτουργίας των δήμων και κοινοτήτων του Νομοσχεδίου, καθώς και για την πραγματοποίηση των δημόσιων επενδύσεων τοπικής ανάπτυξης, καταρτίζεται Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Π.Τ.Α.) πενταετούς διάρκειας (1998 - 2002), που μπορεί να επεκταθεί σε επτά χρόνια (1998 - 2004) με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- β) Μεταξύ των πόρων του Ε.Π.Τ.Α. συγκαταλέγονται «όλα τα ποσά των Ειδικών Λογαριασμών και πόρων του Κρατικού Προϋπολογισμού που διαχειρίζονται τα Υπουργεία, Αυτοτελείς Δημόσιες Υπηρεσίες και Δημόσιοι Οργανισμοί, με τα οποία επιχορηγούνται δήμοι και κοινότητες για τη Χρηματοδότηση των υποπρογραμμάτων (του Ε.Π.Τ.Α.)».

- γ) Από 1ης Ιανουαρίου 1998 απαγορεύεται η χρηματοδότηση δήμων και κοινοτήτων από Ειδικούς Λογαριασμούς, τον Κρατικό Προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, που δεν εντάσσονται στους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους ή στους πόρους του Ε.Π.Τ.Α.

Κατά συνέπεια, με βάση τα παραπάνω και για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής αποτελεσματικότητας και διαφάνειας, προτείνεται η υπαγωγή στο Ε.Π.Τ.Α. όλων των Ειδικών Λογαριασμών που χρηματοδοτούν δραστηριότητες και έργα Ο.Τ.Α.

Στους Ειδικούς Λογαριασμούς της κατηγορίας αυτής υπάγονται τέσσερις λογαριασμοί του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., των οποίων οι πόροι κατευθύνονται στο σύνολό τους σε Ο.Τ.Α., καθώς και ορισμένοι Ειδικοί Λογαριασμοί άλλων Υπουργείων, από τους πόρους των οποίων ένα μέρος μόνον χρησιμοποιείται για χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α.:

Οι λογαριασμοί αυτοί είναι οι εξής:

- α) Ειδικό Κρατικό Λαχείο του Υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας,
- β) ο Λογαριασμός του ΟΠΑΠ,
- γ) το ΕΤΕΡΠΣ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.,
- δ) ο Λογαριασμός Υγραερίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η κατανομή των πόρων των Ειδ. Λογαριασμών προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να γίνει με κριτήριο την αναλογία των δραστηριοτήτων της μεταξύ έργων εθνικής και τοπικής κλίμακας.

[neod24a]